Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 261. Lwów, Sobota dnia 18. Listopada 1922. Rok XL.

ER LWOWSKI

120 Mkp.

Konto czekowe P.K.O. 140.561.

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:
[illegible]

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 4—5. — Adres telegr. „Kurjer" Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego" Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Problem rządu i większości sejmowej.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. listopada.

Powiedział ktoś, że jeśli przy poprzednim sejmie utworzenie rządu parlamentarnego było próbą rozwiązania kwadratury koła — to przy obecnym składzie izby jest zuchwałem usiłowaniem rozwikłania kwadratury — chyba kuli.

Porównanie sejmu ustawodawczego z obecnym nie wypadnie na korzyść ostatniego i musi być poważną przestrogą dla wszystkich amatorów zmian, rozwiązywań, prób sił itd. itd. Po kuluarach słaniają się już dziś te same cienie niewiary w dzisiejszą chwilę, w dzisiejsze czasy, w dzisiejszych ludzi. I jakaś z drugiej strony nieuzasadniona, mistyczna wiara w przyszłość. „Sejm się nie udał — rozwiązać sejm!".

I ta możność rozwiązania sejmu zatruwa już od pierwszej chwili nasze życie polityczne. Czy Polskę stać na wstrząśnienia z racji nowych wyborów? Czy stać nas na tę orgię rozpasanej demagogji, jakąśmy dopiero co przeżyli? Czy nas stać na sejm, który już od samego początku, miast myśleć o pracy ustawodawczej, będzie co chwila oglądał się na to, jaki też oddźwięk jego słowa i czyny wywołają śród najmniej uświadomionych sfer wyborców — oto pytania, z jakiemi należy się zwrócić do tych panów.

Sejm ten, taki jaki jest, musi stworzyć trwałe i czynić. Sejm obecny musi rozbudować ustrój samorządowy, stworzyć walutę i system podstawowy — ustalić byt swych urzędników.

Sejm ten, taki jaki jest, musi ułożyć stosunek państwa do mniejszości narodowych, zamknąć granice państwa i ustalić je niewzruszenie wobec narodów świata.

Sejm ten, taki, jaki jest, musi stworzyć trwałe ustawodawstwo dla tych wielkich reform, których program, acz dorywczo, rzucił jego suwerenny poprzednik.

Sejm ten, taki, jaki jest, musi wykazać, musi udowodnić społeczeństwu, że młody parlamentaryzm polski jest zdolny do życia i rozwoju, że nie jesteśmy narodem, któryby tęsknił za dyktaturą bolszewicką lub faszystowską, monarchją lub caryzmem, że zasoby demokracji tkwią w nas głęboko i że zdążamy ku ich urzeczywistnieniu.

*

Nie wolno tu kwestji podnosić, kto ma wziąć na się odpowiedzialność za tworzenie rządu. Cóż? jeżeli prawica ma odwagę — niech próbuje. To, że jest dziś w mniejszości, wszak o niczem nie stanowi. Wszak zwalczając żądanie robotnika polskiego, będzie ona miała za sobą zawsze żydowską burżuazję. W walce przeciwko uprawnieniom włościan poprą ją zawsze junkry niemieccy i przedstawiciele niemieckiego przemysłu. Sojusze to wszak nie dzisiejsze i napewno nie będą pociągały za sobą zbyt wielkich ofiar.

Jeżeli prawica cofnie się, jeśli nie zechce tworzyć rządu — będzie to dowodem, że się tej odpowiedzialności boi, że twórczem stronnictwem w kraju nie jest, że rwie się do rządów wpraw-

Pas neutralny na Litwie łączy się z Polską.

Ludność przeprowadziła wybory do Sejmu polskiego.

KRWAWA WALKA Z LITWINAMI O URNY WYBORCZE.

Warszawa. (AW). **Ludność pasa neutralnego między Litwą a Polską dokonała samorzutnie wyborów do Sejmu. Głosowało 9.000 osób na 11.000 uprawnionych.** Wystawiono 2 listy nr. 30 i 31.

Litwini starali się wyborom przeszkodzić i pochwycić urny wyborcze. I tak w rejonie wsi Awizańce Litwini przedostawszy się na tyły komisji, wiozącej urny wyborcze, zamierzali zaatakować konwojentów i zdobyć te urny. Zostali jednak wzięci w ogień milicji ludowej, wobec czego cofnęli się, zostawiając na miejscu 2 zabitych i kilku rannych. W momencie walki urny zdołano unieść i szczęśliwie ukryć w bezpieczne miejsce.

U północnej ściany Polski.

Osłabienie wartości Związku państw bałtyckich. Finlandja nie chce się angażować, Łotwa wierzy w istnienie bloku bałtyckiego.

PREZ. MEJEROWICZ O BLOKU BAŁTYCKO-POLSKIM.

Ryga. (PAT.). „Rigasche Nachr." zamieszczają wywiad z Mejerowiczem, który oświadczył, że **zupełne urzeczywistnienie idei związku państw bałtyckich** stanie się możliwe **dopiero po rozstrzygnięciu sprawy Kłajpedy i zlikwidowaniu sporu o Wilno między Polską a Litwą.**

*

EKSPOSE PREMJERA FINLANDJI.

Ryga. (PAT.). Fiński prez. min. Calio wygłosił mowę programową w parlamencie, w której wskazał na konieczność zbliżenia się do państw, z którymi Finlandja ma wspólne interesa polityczne. Co do państw skandynawskich, podkreślił potrzebę utrzymania łączności kulturalnej z temi państwami.

Prezydentem parlamentu w miejsce Calio obrany został socjalny demokrata Wiołioko.

Przesilenie gabinetowe w Niemczech kończy się.

Misja utworzenia nowego rządu.

NASTĘPCA DR. WIRTHA.

Berlin. (PAT.). 16./11. **Cuno otrzymał misję utworzenia nowego gabinetu.**

(W depeszy tej nastąpiła przypuszczalnie omyłka, w grę wchodzi zapewne osoba p. **Cunow'a**, posła i współpracownika „Vorwärts'u". Red.).

NARADY EBERTA ZE STRONNICTWAMI.

Berlin. (PAT.). 16/11. Prezydent Rzeszy przyjął przywódców wszystkich stronnictw z **wyjątkiem komunistów i nacionalistów.**

Istnieje zamiar utworzenia gabinetu stojącego ponad stronnictwami, w skład którego wszedłby cały szereg powag gospodarczych. Oprócz Wirtha, cieszącego się poparciem centrum, wymieniani są jako **najpoważniejsi kandydaci na urząd kanclerza: niemiecki ambasador w Paryżu dr. Meyer, wice-kanclerz Bauer i b. bawarski premier hr. Lerchenfeld.**

WEZWANIE DR. MAYERA DO BERLINA.

Berlin. (PAT.). 16/11. Ambasador niemiecki w Paryżu dr. Mayer został telegraficznie wezwany do Berlina.

STINNES PRZECIW STABILIZACJI WALUTY.

Berlin. (AW.). Mimoże stronnictwo ludowe zgadza się na program naszkicowany w nocie rządu niemieckiego do komisji reparacyjnej, Stinnes, który jest także członkiem tego stronnictwa program ten stanowczo zwalcza. I tak ostatnio ogłosił w „Deutsche Allg. Ztg." artykuł, w którym oświadcza się przeciw stabilizacji marki niemieckiej, uważając, że jedyną drogą do sanacji gospodarczej jest podniesienie produkcji niemieckiej.

Także w rządzie pruskim grozi przesilenie.

Niemieckie stronnictwo ludowe oświadczyło pruskiemu prezydentowi ministrów, że stronnictwo to, w wypadku gdyby nie przyszło do utworzenia wielkiej koalicji, musiałoby wyciągnąć z tego konsekwencje i wystąpić z rządu. (W Prusiech istnieje t. zw. wielka koalicja, obejmująca wszystkie stronnictwa).

CZECHY ZAWARŁY UKŁAD HANDLOWY Z WĘGRAMI.

Budapeszt. (PAT). Rokowania handlowe pomiędzy Czechosłowacją a Węgrami doprowadziły do zawarcia układu w sprawie granicznego ruchu towarowego.

dzie, ale jedynie i wyłącznie w warunkach nieodpowiedzialności, że woli pozostać czynnikiem destrukcyjnym burzącym, rozsadzającym państwo w imię egoistycznych, partyjnych interesów. A wtedy przemówić powinna lewica.

Ale przedewszystkiem, czy tak, czy inaczej będzie, lewica owa powinna dojść wreszcie do przekonania, że dalsze walki w jej łonie są niedopuszczalne, że porozumienie jej wewnętrzne jest dziś warunkiem jeżeli już nie samego bytu państwa — to bezwarunkowo bytu demokracji. Przy stole, przy którym zasiądzie p. Witos, musi znaleźć się miejsce dla p. Daszyński i p. Thugutt. Precz z doktrynami — trzeba działać!

A. Uziembło.

—oo—

Przegląd światowy.

WSPÓŁPRACA AUSTRO-ROSYJSKA.

Wedle oświadczeń przedstawiciela sowjetów w Wiedniu p. Schichtera, Austrja i Rosja nawiążą wkrótce blizkie stosunki. Rokowania toczą się w celu założenia wielkiego towarzystwa, które ma być utworzone przez konsorcjum banków austrjackich z udziałem rządu moskiewskiego.

ROSJA SOWJETÓW KONSERWATYWNA.

Na kongresie partji radykalnej i radykalno-socjalnej p. Herriot oświadczył: „Rosja jest wielką republiką, która wkrótce stanie się konserwatywną. Jej mężowie stanu wczoraj byli komunistami, dziś już nimi nie są".

SZKOŁA KOMUNISTYCZNA.

P. Herriot w „Petit Parisien" zdaje sprawę z wędrówek po sowieckiej szkole. Zastanawiają go głównie sowiety dziecięce. Uczniowie i uczennice zajmują się sami kuchnią i gospodarstwem i zbierają się regularnie na posiedzenia, wszyscy bez wyjątku od 8 lat począwszy. Porządek dzienny obrad, który p. Herriot oglądał obejmował: 1), wybór sowietu, 2) sprawę ziarna na zasiew ogrodu szkolnego; 3) i 4) dekorację i utrzymanie budynku; 5) udział w obchodzie 3-ciej międzynarodówki; 6) objaśnianie dzienników.

BAWARSKI MUSSOLINI.

(ik.) P. Hittler, malarz plakatowy, jest obecnie na ustach wszystkich. Po zwycięstwie Mussoliniego we Włoszech p. Hittler poczuł w sobie zdolności faszystowskie i założył główną kwaterę w Monachjum przy ul. Corneliusa. Jestto właściwie lokal niemieckich N. P. R-ów, jednakże ani Hittler, ani jego gwardja ze socjalizmem nie mają nic wspólnego. Karność w lokalu jest wojskowa. Do gabinetu wodza dopuszczają jedynie ludzi zaufanych i pewnych.

P. Hittler nie tylko organizuje szeregi bojowe, ale i agituje.

Ideologja jego publicznych występów jest następująca:

Trzeba oczyścić Niemcy od żydów i obcokrajowców wszelkimi dopuszczalnymi środkami. Trzeba zbudować państwo na zasadzie czystego socjalizmu, którego żydzi nigdy nie są w stanie zrozumieć. Trzeba uwolnić naród od żydowsko-materjalistycznej choroby. Musimy zwalczać nietylko dzisiejszą niemiecką republikę, ale i wilhelmowską monarchję, gdyż obie są jednakowo zażydzone. Żyd jest zarazą i każdy naród pragnący zachować swą czystość musi się od niej uwolnić, gdyż inaczej czeka go śmierć niechybna. Dlatego też należy wyrzucić z Niemiec wszystkich obcokrajowców, którzy przed r. 1914 przywędrowali do kraju. Jeżeli socjaliści zechcą nam w realizowaniu tych ideałów przeszkodzić, wówczas rozwiniemy terror, jakiego świat jeszcze nie widział.

Gwardja Hittlera liczy obecnie około 5000 ludzi i odbywa regularne ćwiczenia wojskowe. Ilość ochotników wzrasta ciągle.

Antysemityzm cieszy się w Niemczech wśród szerokich mas niezwykłą popularnością. Ostatni pogrom żydów w Bytomiu, był tylko pierwszym grzmotem, który zapowiada wielką burzę. Dlatego też, o ile marzenia Hittlera o państwie „czysto socjalistycznem" mogą się nie ziścić nigdy, o tyle hasło „bij żydów" znajdzie wielu zwolenników we wszystkich warstwach. Monarchiści wiele obiecują sobie po nowym Mussolinim i dlatego rząd bawarski wobec występów Hittlera zachowuje się możliwie najbardziej pobłażliwie.

GŁOS KATOLICKI FRANCUSKI O FASZYŹMIE

P. Dominique w „Revue Hebdomadaire" pisze: „Szybkość rozrostu ruchu (faszystów) nie przyczynia się bynajmniej do jego trwałości. Określmy ruch jako manifestację, która się przedłuża i przybiera charakter zaburzeń. Pewne sympatje kół wojskowych, wpływy pieniężne, duch wojenny, który przeżył wojnę, obecność w szeregach faszystów licznych bezrobotnych, byłych żołnierzy, doskonała organizacja, wybitni przywódcy, wszystko to daje ruchowi siłę, lecz nie utrwala go bynajmniej. O ile potęga negatywna faszyzmu wydaje się wielka, o tyle jego akcja pozytywna wydaje się dotąd dość słaba. Faszyzm spełnił na razie rolę miotły. Uderzać zdaje się brak doktryny. Zapytywać się można, czy faszyzm uniesiony nagłym porywem nie spotka przeciw sobie w tym samym państw... które obudzi i odnowi, sił, które go zmiotą.

Z WŁOCH.

„Italia" donosi, że oddziały faszystów nie... staną rozbrojone, lecz wcielone do armji re... nej w charakterze organizacji ochotniczych na... sługi państwa. Inspektor generalny faszystów w... dał surowy zakaz wszelkiej akcji na własną r... i zapowiedział surowe kary dla nieposłusznych.

„Giustizia" zwalcza projekt podatku docho... wego, obowiązującego wszystkie klasy, przed... żony przez ministra Stefani.

„Azione" donosi, że Mussolini przedłużył c... pracy w biurach z 7 godzin na 8 dla urzędni... a z 8 na 10 dla sił pomocniczych. Wywołało poważne rozgoryczenie wśród personalu, któ... za godziny nadliczbowe osobno był płatny. P... pisują premjerowi zamiar nałożenia nowego pod... ku na zboże i mąkę.

Wedle „Corriere della Sera", reprezentan... mi Włoch będą: w Berlinie p. Borsdari, w Lon... nie markiz della Torretta, w Paryżu baron Av... zana, w Waszyngtonie ks. Cateani.

ZAPOWIEDŹ BURZY W HOLANDJI.

Królowa Wilhelmina stosownie do przepis... konstytucji, spędziła dni kilka w Amsterdamie. ... czasie jej przejażdżki przez ludne ulice mias... zwłaszcza przez „Jordan"", dzielnicę żydows... nie spotykały ją radosne okrzyki powitalne. Pr... ciwnie, krzyki obelżywe i świsty ją przyj... Tłum krzyczał: jesteśmy głodni! „Vaderland"... ski niepokoi się tym objawem. Położenie eko... miczne kraju jest rzeczywiście nadzwyczaj tru... i liczba bezrobotnych wzrasta z dniem każdym.

KANAŁ MEN—DUNAJ.

„Eclair" pisze: „Otwarcie kanału Men-D... będzie wypadkiem europejskim, choć dziś nie ... żna ustalić daty jego ukończenia. Otworzy handlowi niemieckiemu wielką drogę ku Wsch... dowi. Będzie to, że się tak wyrażę, kręgosł... „Mitteleuropy", wiążący kraje bałkańskie z ... jami dawnej Austrji i z Niemcami... Dowodzi ... raz jeszcze niezwykłej żywotności naszych ... siadów".

ŻĄDANIA KEMALISTÓW.

„Daily News" dowiaduje się, że kemaliści ... Lozannie zażądają 240 miljonów funtów odszko... wania od Grecji.

—oo—

JACK LONDON. 8

BOKS I MIŁOŚĆ.

POWIEŚĆ

przełożyła M. Kuncewiczowa.

—o—

(Ciąg dalszy)

Co do niej — kładła w myśli o nim prawie tyle samouldy. Jej sąd o nim, w rzeczach mniejszych, mógł być krytyczny (podczas kiedy jego opinja o niej była czystem bałwochwalstwem i nic krytycznego nie zawierała w sobie); ale w ocenie jego jako całości, zapominała o sumie ze składników i widziała jedynie istotę godną podziwu, która nadawała znaczenie życiu i dla której mogłaby umrzeć równie chętnie, jak chętnie żyła. Często w sny o nim wplatała wymyślne sytuacje, gdzie, umierając dla niego, wyrażała nareszcie w pełni swoją miłość, której żyjąc — wiedziała, że nigdy dostatecznie ujawnić nie zdoła.

Miłość ich cała była z ognia i rosy. Zmysły nie wchodziły w grę, bo zdawały się profanacją. Fizyczne końcowe fakty ich stosunku, były czemś, o czem nigdy nie myśleli. A jednak znali już zmysłowe wzruszenia, owe nagłe tęsknoty i porywy ciała — dotknięcia końcami palców ramion i dłoni kochanych, niespodziewane rak uściski, pieszczoty warg w rzadkich pocałunkach, jej włosów drażniące muśnięcia na jego policzkach i nieśmiałe odgarnianie niesfornych loków z nad rozmiłowanych oczu. Znali to wszystko, ale jednocześnie zdawało się im — niewiadomo czemu — że jakiś posmak grzechu jest w tych pieszczotach i słodkich cielesnych zetknięciach.

Były chwile, kiedy ona czuła przemożną potrzebę oplecenia go ramionami w wielkiem zapamiętaniu miłości — zawsze jednak wstyd jakiś ją powstrzymywał. W tych momentach nawiedzała Genevieve'ę, wyraźna i przykra świadomość, że nieodgadniony grzech czai się w niej samej. Stanowczo było to źle, niewątpliwie, że chciało się jej pieścić kochanka w sposób tak nieprzyzwoity. Żadna szanująca się dziewczyna nie myślała o podobnych rzeczach. Niepanieńskie to były zachcianki. Zresztą, gdyby to zrobiła, co on by o niej pomyślał? I gdy rozmyślała na temat tej katastrofy, zdawało się jej, że kurczy się i więdnie w piekle tajemnej hańby.

Nieobce również były i Joe'mu ukłucia dziwnych żądz, z których najbardziej dokuczliwa bodaj była chęć zadawania bólu Genevievie. Kiedy, po długich i nużących manewrach, dosięgnął wreszcie błogości otaczania ramieniem jej pleców, odczuwał spazmatyczny popęd do zaciśnięcia uścisku w obręcz tak miażdżącą, żeby dziewczyna krzyczała z bólu. Chęć znęcania się nad żywem stworzeniem nie leżała bynajmniej w jego naturze. Nawet na boisku ból nigdy nie był celem jego uderzeń. W tym wypadku był jedynie zamiłowanym graczem, którego zadaniem było **powalić przeciwnika i utrzymać go w bezwładzie** przez dziesięć sekund. Tak więc nigdy ... bił dla przyjemności zrobienia krzywdy, bó... związany przypadkowo z założeniem gry, a za... łożenie samo tkwiło zupełnie gdzieindziej.

A jednak tutaj, przy tej dziewczynie, któ... kochał, przychodziła nagle żądza sprawiania ... pień. Nie mieściło mu się to w głowie, czemu ... gdy ujmował palcami przegub nad jej dłonią ... miał ochotę zgnieść tę delikatną kostkę. Nie ... zumiał tego i czuł, że odkrywa w swojej natu... pokłady brutalności, o jakich mu się nie śniło.

Raz żegnając się z nią objął ją ramieniem i ... siebie porywczo przycisnął. Jej zduszony okrzyk ... zdziwienia i przykrości ocucił go i pogrąży... zakłopotanie, drżącego jeszcze w nienazwa... rozkoszy. I ona również cała była drżąca. Ból ... który był treścią mocnego uścisku, sprawił ... rozkosz. Znowu poznała grzech, choć nie zna... jego natury, ani czemu to miał być grzech.

Przyszedł wreszcie dzień, zaraz na początku ich wspólnych spacerów, kiedy Silverstenowie natknęli się na Joe'go w ich sklepie i obdarzyli go ... kwaśnem spojrzeniem. Przyszła również scena po odejściu Joe'go, w czasie której macierzyńskie uczucia pani Silversteinowej znalazły ujście w ... lipice przeciwko bokserom wogóle, a Joe Fle... ming'owi w szczególności. Daremnie Silverstein usiłował łagodzić gniew małżonki. Gniew jej miał swoje przyczyny: **posiadała wszystkie** uczucia **macierzyńskie, a żadnych macierzyńskich** ...

(C. d. n.)

—oo—

Podwyższenie opłat celnych.

PODWYŻSZENIE MNOŻNIKA CELNEGO O 87.5%.

Warszawa. (AW). W min. przemysłu i handlu odbyły się wczoraj obrady komitetu celnego, na których uchwalono podniesienie obecnego mnożnika celnego z **800 na 1.500.** 17. bm. pod przewodnictwem min. Strasburgera odbędzie się posiedzenie Rady przemysłowej i handlowej, na którem omawiane będą sprawy, dotyczące polityki wywozowej, kredytu dla przemysłu, oraz wydatków przemysłowych.

—oo—

Porozumienie francusko-angielskie osiągnięte.

Przed konferencją w Lozannie odbędzie się mała konferencja w Paryżu.

MEMORANDUM ANGIELSKIE USTALIŁO WSPÓLNY FRONT W LOZANNIE.

Londyn. (PAT.). Wczoraj wręczył ambasador angielski w Paryżu lord Harding Poincare'mu memorandum zawierające wyszczególnienie tych punktów, co do których zdaniem rządu angielskiego powinna być ustalona jednomyślność sprzymierzonych, zanim jeszcze rozpoczęta będzie konferencja w Lozannie.

W godzinach popołudniowych zaznajomił się Poincare szczegółowo z memorandum rządu angielskiego. Poglądy wyrażone w memorandum **zgadzaja się w zupełności z dyspozycjami wydanemi przez rząd francuski.**

Wieczorem polecił premjer francuski zawiadomić rząd londyński, że **w memorandum angielskiem nie widzi nic takiego**, co by mogło stać na przeszkodzie ustaleniu całkowitego porozumienia na konferencji w Lozannie. Wobec powyższego zdaje się być pewnem, że lord Curzon przybędzie do Paryża w sobotę dla odbycia konferencji z Poincare'm. Premier francuski będzie prawdopodobnie obecny na inauguracyjnem posiedzeniu konferencji lozańskiej, głosu jednakże prawdopodobnie nie zabierze.

Podczas spotkania z Ismed Paszą Poincare zaprosił go w imieniu sprzymierzonych za opóźnienie otwarcia konferencji lozańskiej. Ismed oświadczył, że doskonale rozumie powody opóźnienia, zaznaczył jednakże, że nowe opóźnienie byłoby w najwyższym stopniu niepożądanem.

HISZPANJA ZAPRASZA SIĘ NA KONFERENCJĘ.

Madryt. (PAT). Hiszpanja zwróciła się do państw sojuszniczych z oświadczeniem, że w razie przystąpienia na konferencji lozańskiej do dyskusji nad sprawą systemu kapitulacji Turcji, zamierza wziąć udział w dyskusji.

NORWEGJA TAKŻE CHCE BYĆ OBECNĄ.

Chrystjanja. (PAT). Rząd norweski polecił przedstawicielom swoim w Paryżu i Londynie, aby zawiadomiły rządy angielski i francuski, iż Norwegja ufa, że na konferencji lozańskiej w sprawie systemu kapitulacji Turcji nie zapadnie żadna decyzja bez wysłuchania zdania zainteresowanych państw.

PRZYJAZD DELEGATÓW RUMUŃSKICH I BUŁGARSKICH.

Lozanna. (PAT). 16/11. Wczoraj przybył tu drugi delegat rumuński Diamandi w towarzystwie rzeczoznawcy wojskowego pułk. Dimitresco. — Przyjazd wszystkich delegatów rumuńskich i ministra spraw zagr. Ducasa zapowiedziany jest na koniec tego tygodnia.

Wczoraj przybył tu również szef delegacji bułgarskiej prez. min. Stambulijski. Reszta delegatów bułgarskich, w skład których wchodzą m. i. pos. bułgarski w Paryżu Teodorow, pos. w Belgradzie Radow, prof. Milow, przybędzie do Lozanny w przyszłym tygodniu.

—oo—

Bonar Law wygrał wybory.

Większość w Izbie gmin tworzą konserwatywni, a drugiem Labour Party

PARTJA KONSERWATYWNA OSIĄGNĘŁA PRZEWAGĘ W PARLAMENCIE.

Londyn. (AW). Według dotychczasowego wyniku wyborów, największe widoki ma obecnie Bonar Law, gdyż dysponuje większością 35 głosów w stosunku do wszystkich innych stronnictw. Charakterystyczną cechą obecnych wyborów jest olbrzymi **wzrost głosów, oddanych na stronnictwo robotnicze**, które zyskuje 35 mandatów i stanie się po konserwatystach najsilniejszem w Izbie. Partja L. George'a nie odniosła spodziewanych sukcesów, będzie jednak dość silną, by odgrywać rolę języczka u wagi. Wielką niespodzianką jest również **zwycięstwo liberalnej grupy Asquitha.** W Yarmouth i mieście uniwersyteckiem Oxfordzie, gdzie przez 42 lat zawsze wybierany był torys, wybrano obecnie Asquitha bardzo małą większością. Z kandydatek przeszła dotychczas jedna tylko lady Astor. Wielkie wrażenie wywarł wybór na przedmieściu Battersae, gdzie wybrany został większością 2.000 głosów najradykalniejszy ze wszystkich komunistów angielskich Hindus Saklathala.

Według wczorajszych i dziś rano nadeszłych wiadomości z różnych miast i miasteczek, prasa stwierdza, że partja pracy i liberali nie otrzymali więcej niż 1/3 ilość mandatów w nowym parlamencie. Dotychczas na 286 wybranych posłów do parlamentu, jest 161 konserwatystów, 72 członków partji pracy, 24 liberałów Asquitha, 22 zwolenników L. George'a i 4 bezpartyjnych.

—oo—

Przed posiedzeniem II. Sejmu

KANDYDACI DO LASEK MARSZAŁKOWSKICH

Warszawa. (AW). „Kurjer Poranny" donosi, że w kuluarach sejmowych wymieniają jako **kandydata na marszałka Sejmu W. Witosa**, Senatu prof. Limanowskiego. Gdyby pierwsza z tych kandydatur doszła do skutku, musiałaby nastąpić siłą rzeczy **zmiana na stanowisku prezesa PSL.**

KLUB „WYZWOLENIA" JUŻ SIĘ UKONSTYTUOWAŁ.

Czwartkowe obrady poświęcone były wyłącznie sprawom organizacyjnym i likwidacji akcji wyborczej. (AW).

KLUB POSŁÓW UKRAIŃSKICH.

Warszawa. (AW). Według doniesień tut. dzienników, posłowie ukraińscy z Małopolski Wsch. utworzą osobny klub, którego prezesem zostanie poseł Załucki, prezes Twa „Czarnohora".

SENATOROWIE P. S. L.

Warszawa. (AW). Z pomiędzy więcej znanych działaczy PSL. wejdą do Senatu: p. Markowski, min. sprawiedliwości, dr. Buzek, obecny poseł sejmowy, Wojciechowski, b. min. spraw wewn., oraz Bol. Wysłouch, b. **redaktor „Kurjera Lwowskiego".**

*

RUSINI CIESZĄ SIĘ NAPRZÓD.

„Swoboda" (dawne „Diło") notuje silny **wzrost sceptycyzmu** i pessymizmu poważnej polskiej prasy w odniesieniu do nowoobranego sejmu. Sejm nie jest zdolny do pracy, nie można w nim stworzyć większości. Za fantazję uważać trzeba próby stworzenia większości chjenowo-żydowskiej. Ujemny ten wynik wydały konszachty endeków **z piastowcami.** Tak samo nie uda się lewicy skleić **bloku większości.** Zanosi się na to, że siła fizyczna narzuci rząd Polsce: bojówki endeckie.

Faszyzm w Polsce doprowadzić może do wojny domowej — tymczasem położenie gospodarcze staje się coraz fatalniejsze, a stosunki z Rosją stają z dniem każdym bardziej naprężone. Wynik tych wywodów jasny: endecja ukraińska widząc sytuację międzynarodową zgoła fatalną dla konjunktur rusko-galicyjskiej emigracji, stara się wgadać w społeczeństwo, że rozstrój wewnętrzny Polski dokona tego, co niegdyś zdziałać miała interwencja Lloyda George'a.

NASI CHŁOPI W ŚWIETLE „SWOBODY".

Przechrzczone „Diło" zadrukowuje całe szpalty doniesieniami, jak wypadły wybory we wszystkich możliwych Psich Wólkach naszego kraju. Dawniej pisało się o „chrumiach" czyli Rusinach, którzy śpieszyli do urny. Obecnie i tego się nie pisze. Pełno wiadomości o awanturach wyborczych. Nasz korespondent z Bóbrki wykazał cały fałsz tych „informacji". Często natomiast obecnie notuje „Swoboda" stanowisko włościaństwa polskiego. I tak rozdziela „łatynników" od „kolonistów". Jestto stara polityka, żeby chłopów naszych uważać za. Ukraińców rzym.-kat. „Łatynnyki" mieli głosować tu i tam rzadko, tu i tam zupełnie bojkotować wybory. „Koloniści" głosowali wszędzie ławą, ale w Dmytrowie pow. radziechowski nie poszli Mazury do głosowania, gdyż nie mieli — butów i przyodziewku. Polski włościanin — goły i bosy...

WZROST POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ.

Gdańsk. (PAT). **Polska flota handlowa powiększyła się** o kilka nowych jednostek. Zarejestrowano pod banderą polską statki: „Warta", należąca do tow. żeglugi Sarmacja i statki „Wilno", „Toulon", „Nice" i „Gdynia", należące do tow. żeglugi „Lechia". Statek „Gdynia" znajduje się obecnie w drodze z Kopenhagi do Gdańska. Statki „Wilno", „Toulon" i „Nice" znajdują się obecnie w Grecji, skąd niebawem przybędą do Gdańska. Pływały one dotychczas na Morzu Czarnem pod banderą rosyjską. Statki powyższe są o **pojemności od 500—1000 ton.**

WYPŁATA 15% DODATKU DLA URZĘDNIKÓW.

Warszawa. (AW). Min. skarbu wydał polecenie natychmiastowego wypłacenia 15% dodatku dla urzędników i funkcjonarjuszy państwowych, uchwalonego na ostatniem posiedzeniu Rady ministrów.

WIELKI SPISEK PRZECIW RZĄDOWI ROSYJSKIEMU.

Ryga. (PAT). W związku z aresztowaniem w Rosji tysiąca t. zw. kursantów, tj. wychowanków szkoły wojskowej, dzienniki donoszą, że planowali oni **zamach na władzę sowiecką w rocznicę objęcia władzy, tj. w dniu 7. listopada.** Spiskowcy mieli zaaresztować w Petersburgu Lenina, cały zjazd i komitet wykonawczy partji komunistycznej w pełnym składzie.

Spisek wykryto przypadkowo podczas zgromadzenia, które sprzysiężeni odbywali w jednej z restauracji. **500 ludzi ma stanąć przed wojennym trybunałem rewolucyjnym.**

MUSSOLINI POGODZIŁ SIĘ ZE SOCJALISTAMI.

Rzym. (PAT). Dzienniki sądzą, że rząd uzyska w parlamencie znaczną większość. Opozycja nie będzie zbyt gwałtownie atakowała Mussoliniego, który wydał szereg zarządzeń celem **przywrócenia swobody działania organizacjom socjalistycznym.**

Dziennik „Avanti" począł ponownie wychodzić w Medjolanie.

SERDECZNE POŻEGNANIE HR. SFORZY W PARYŻU.

Paryż. (PAT.). Millerand z małżonką wydali na cześć ambasadora włoskiego Sforzy obiad. Przedtem wręczył Sforza Poincaremu swe pismo odwołujące.

Z TEATRU.

„Gobelin“, krotochwila w 3 akt. Wł. Jastrzębiec-Zalewskiego).

Czasem przed sztuką bieży sława, niekiedy rozgłos. Przed krotochwilą p. Zalewskiego widocznie jedno tylko ogarnęło przeczucie — że w bezmyślnym doborze repertuaru publiczność napotykać będzie coraz to pustsze wyklejanki, nazywane różnemi etykietami: widownia na tej premjerze była niemal zupełnie próżna. Fabrykat p. Zalewskiego osiągnął na pierwszym już spektaklu to, co innym w udziale spada dopiero po drugim, trzecim — taka to ręka opatrznościowa zaopatruje nas w „pokarm duchowy“. Gdyby ktoś znalazł się, któryby na serjo brał tę trzyaktówkę, oburzałby się na jeden ton, jedyny, całej sztuki: tryumfalną fanfarę paskarstwa zwycieskiego, które doprowadziło do tego, że ludzie, pieczętujący się dostojnymi klejnotami, potrafią być najwyżej lokajami, szoferami, no i mężami Kalbasów. Ale od brania poważnie uwalnia nas już sam pomysł sztuki, któryby wystarczył na jeden dowcip i dowcipy, które nie wystarczyły na rozśmieszenie widowni (choć miło jest śmiać się ze znanego dowcipu). Amfiteatr reagował — przy otwartej scenie — na grę p. Rasińskiego, a ręce do oklasku składali nam Gzyms i Wyciór — to znowu owiewał nas wdzięk paskareczki, p. Czajkowskiej. Nikły epizod może stać się wielką rolą, ale marna sztuka przytłumia i wielką grę, dlatego niema co o innych pisać, którzy niewinni byli temu, że grali role, z których najwyżej można wyciąć papierową karykaturkę. S. P.

Rehabilitacja i naprawa kinematografu.

„TEATR I KINO“, ODCZYT JÓZEFA JEDLICZA.

Prelekcja ta, na którą — mimo zapowiedzianą na ten dzień premjerę (taką już jest przekora dyrekcji teatru) stawiły się w Kasynie i Kole lit. tłumy publiczności, była jedną z najgłębszych i najbogatszych w treść, jaką od dłuższego czasu zdarzyło się nam słyszeć. Oświetlił w niej Jedlicz znaczenie kina ze stanowiska społecznego, jako placówki kulturalnej (o ile odpowiada swemu zadaniu) i jako dziedziny artystycznej samodzielnej, czerpiącej soki z dramatu i nawzajem torującej mu drogę. Odczyt ten, przyjęty z wielkim aplauzem i uznaniem, wydrukujemy niebawem w całości. Wobec tego ograniczamy się do tych paru zdań. wł.

Kalendarzyk historyczny.

CO SIĘ STAŁO W DNIU 16. LISTOPADA?

W r. 42 p. Chryst. urodził się cesarz rzymski, Tyberjusz. — W r. 1272 umiera Henryk III., król Anglji. — W r. 1632 zwycięstwo Szwedów pod Lützen okupione śmiercią Gustawa Adolfa. — W r. 1797 umiera Fryderyk Wilhelm II. pruski. — W r. 1846 Kraków przechodzi pod panowanie Austrji. W r. 1869 uroczystość otwarcia kanału suezkiego w Port Said. — W r. 1908 straszny orkan u Przylądka Dobrej Nadziei. — W r. 1909 umiera kompozytor francuski Franciszek Thomé. — W r. 1911 trzęsienie ziemi nawiedza Niemcy południowe.

CO SIĘ STAŁO W DNIU 17. LISTOPADA?

W r. 9 urodził się cesarz rzymski Wespazjan. W r. 331 urodził się Julian Apostata. — W r. 375 umiera rzymski imperator Walentynian. — W r. 1370 zostaje ukoronowany w Krakowie Ludwik Węgierski. — W r. 1755 urodził się Ludwik XVIII. — W r. 1794 Wawrzecki składa broń po wzięciu Warszawy przez Suworowa. — W r. 1796 śmierć Katarzyny II. — W r. 1890 rewelacyjne ogłoszenie odkrycia dr. Kocha. — W roku 1885 Bułgarzy zadają klęskę Serbom w okolicach Bułgarji.

Zgon kompozytora Ziehrera.

Karol Michał Ziehrer, kompozytor najpopularniejszych walców oraz operetek, zmarł we Wiedniu, licząc 79 lat. Z operetek grywane były u nas we Lwowie z dużym sukcesem „Wesoła dwójka“, „Trzy życzenia“, Walc miłości“. W czasach Lehara i Oskara Straussa i innych szczęśliwych epigonów, Ziehrer należał do najpopularniejszych wiedeńskich kompozytorów. Jego walce, polki i marsze, a przedewszystkiem potpourri „Sen rezerwisty“, cieszyły się niekłamanem powodzeniem. Przez 10 lat Ziehrer był kapelmistrzem wiedeńskiego pułku „Deutschmeister“ i z kapelą tego pułku koncertował w Konstantynopolu, Bukareszcie, a później na czele orkiestry cywilnej po Ameryce północnej, gdzie w Chicago koncertował nadzwyczajnem powodzeniem.

Jako kapelmistrz balów dworskich (Hofballmusikdirektor) był Ziehrer następcą dyna... Straussowskiej. Jego muzyka taneczna z praw... wie wiedeńskim rytmem zdobyła sobie cały ś... i w wysokiej mierze przyczyniła się do muzy... nego rozgłosu stolicy naddunajskiej. Dziś Wied... czci w nim artystę i mistrza muzyki tanecz... Liszt, Wagner i Herbeck już w młodziutkim Zi... renze widzieli kompozytora walców przyszłości... jego talent muzyczny wysoko cenili. O...

Spiskowcy ukraińscy przed sądem

Fedak i 12 „herojów“.

20. DZIEŃ ROZPRAWY.

Wywody sześciu dalszych obrońców zajęły całą wczorajszą rozprawę. Audytorjum sądowe, złożone przeważnie z publiczności ukraińskiej, jest dość liczne i pilnie słuchało przemówień obrońców, mianowicie dr. Michała Wołoszyna, dr. Jankiewicza, dr. Maks. Lewickiego, sędziego Prystasza, dr. Dawydiaka i dr. Starosolskiego. Treść tych mów jest naogół umiarkowana, a każda oczywiście dąży do wykazania, że oskarżeni jako ideowcy zasługują na wyrozumienie, a co zatem idzie i na werdykt uwalniający. Kwestję uniwersytetu ukraińskiego związał dr. Lewicki w obszernem roztrząsaniu z obroną swego klijenta, ostatni zaś mowca rozwinął ideowe tło czynu oskarżonych, omówił treść artykułów organu tajnej organi... „Nasz szliach, przekonując słuchaczy, że nie ... wierają one znamion zbrodniczych, jak je skwa... kował prokurator. Twierdził także, że oskar... nie czują nienawiści ani do Polski, ani do ... rządów.

W piątek rano przemówi ostatni z obro... ców dr. Hankiewicz, poczem jeszcze raz zabio... głos obrońca Fedaka dr. Głuszkiewicz i zajmie ... kwestją oskarżenia w kierunku zdrady główne... czem we wstępnem swojem przemówieniu ... wspomniał. Jeśli te przemówienia nie przecią... się zbyt długo i gdy prokurator nie będzie rep... wać, wyrok zapadnie w piątek wieczorem.

——oo——

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Salomei p.; gr. kat. Joannyka. Jutro rz. kat. Ottona op.; ... Hałakty...na. — Wschód słońca 6 41 zachód 3 38

Repertuar Teatru Wielkiego.

Piątek „Opowieści Hoffmana“.

Sobota o 3 popoł. „Barbara Radziwiłłówna“ — wieczór „Carmen“, występ Lachowskiej.

Niedziela o 3 pop. „Księga Hioba“ — wieczór „Gobelin“.

Repertuar Teatru Nowości.

Piątek „Japonka“.

Sobota i niedziela „Bajadera“.

Mały teatr miejski:

Piątek, sobota i niedziela „Sublokatorka“.

Teatr art.-lit. „...“ Ossolińskich 10. **Od 13. do 20. bm.:** Część koncertowa pp. Z. Orlan, A. St...ńska, K. Chr...anowski, L. Stański i i. — Sketch w 1 odsłonie J. Hurta „Departament 14“ (Sprawy delikatne). — Wesoła farsa w 1 akcie „Pan prezydent ma głos“. Początek o 8 wiecz. — W poniedziałki i piątki 50% zniżki dla pp. urzędników.

Repertuar Biura Koncertowego M. Tuerka:

Piątek 17. listopada: KAZIMIERA RYCHTERÓWNA. Niedziela 19. listopada: I Koncert symfoniczny Pol. Towarzystwa Muzycznego z udziałem pianisty Alfreda HOEHNA. Poniedziałek 20. listopada Alfred HOEHN, recital fortepianowy. 3761

We Lwowie.

— **Min. Łopuszański przyjeżdża do Lwowa** dn. 18 bm. w sprawach urzędowych i tegoż dnia będzie udzielał posłuchań w gmachu województwa w czasie od 1 do 3 popoł.

— **Pocieszanie cierpiących.** Min. poczt i telegrafów komunikuje: Dwukrotnie w ostatnich czasach podniesiona opłata pocztowa sprawiła, że pewna ilość znaczków pocztowych o małej wartości straciła swe zastosowanie. Ponieważ jedn... zniszczenie tych znaczków jako makulatury spo... wodowałoby znaczne straty dla funduszu pa... stwowego, ministerstwo apeluje do publiczno... aby ze względu na interes państwowy nie ... rzekała na niewygodę, jaką powoduje naklejan... większej ilości znaczków.

— **Jadwiga Lachowska w „Carmen“.** Tylko dwa razy wystąpi u nas J. Lachowska, a mianowicie w sobotę i w poniedziałek. Lachowska pa... tję tę śpiewała na wielkich scenach europejskich ... wszędzie zbierała zasłużone laury. Tańce wyk... nają prócz naszego baletu Nina Kirsanowa ... Fortunato.

— **Na dzisiejsze „Opowieści Hoffmana“** kasa sprzedaje bilety z 50 proc. zniżką.

— **We wczorajszej recenzji teatralnej** z po... wodu błędu drukarskiego mylnie wymieniono Rasińską. Grała w rzeczywistości p. **Rowińska**.

— **Z Polskiego Czerwonego Krzyża.** Onegdaj odbyło się posiedzenie zarządu oddziału miejskiego, na którem obradowano nad sprawą rozpoczęcia energicznej akcji w kierunku zwalcza... gruźlicy. Postanowiono porozumieć się z Towarzystwem walki z gruźlicą w celu przedsięwzięcia akcji opieki nad zagrożonemi tą chorobą ... mowlętami. Zaprojektowano też budowę osobnego pawilonu Czerwonego Krzyża przy sanatorjum dla gruźlicznych w Hołosku. Dla zdobycia potrzebnych na te cele funduszów Czerwony Krzyż urządzi zbiórkę w noc Sylwestrową ... grudnia.

— **Żółwie tempo naszego telegrafu.** Onegdaj nadano w Stryju o g. 6 wieczorem depeszę wiadamiającą o nagłej, a poważnej chorobie ...

wnego obywatela. Gdyby depesza ta doszła w czas do Lwowa, mógłby adresat trzy razy nawet dojechać do Stryja i pożegnać się z konającym ojcem. Niestety, telegram doręczono aż nazajutrz i to o trzeciej popoł! (p.)

— (B.) Niechlujstwo. O tem, że wszystkie nasze magistraty polskie od Wisły na wschód są brudne, że boją się wody i mydła wie cała Europa i już się temu nie dziwi. Gorzej natomiast jest, gdy instytucje państwowe oficjalnie paradują w specjalnie zabłoconych taradajkach po mieście. Wczoraj np. widziano na ulicy Legionów wózek pocztowy z orłem polskim na ścianach pudła, który był tak śmiertelnie brudny, zabłocony i niechlujny, że nawet zwrócił uwagę tych, którzy od urodzenia do błota są przyzwyczajeni. A przecież mamy wodę i możnaby codziennie wózek blaszany z łatwością obmyć. Cóż sobie pomyślą o nas obcy, gdy widzą, że nawet władze nie wstydzą się błota i brudu. Zagranica wszystko nam podaruje, ale takiego niechlujstwa nigdy nam nie przebaczy. Można być biednym, ale nie musi się być brudnym i nieobmytym. O kulturze kraju świadczy nie bogactwo, lecz ilość konsumowanego mydła i czystość.

— 5.000 mkp. posagu z fundacji Skrzyńskiego dla ubogiej szlachcianki nada Tymczasowy Wydział Samorządowy. Bliższe warunki na tablicy ogłoszeń.

— Podatek przemysłowy. Ekonomat Izby skarbowej (pl. Cłowy l. 1, I. p.) ma na składzie Dziennik urzędowy min. skarbu nr. 9, zawierający ustawę o państwowym podatku przemysłowym wraz z rozporządzeniem wykonawczem i instrukcją ministerstwa skarbu. Dziennik ten sprzedaje się po 380 mk. za egzemplarz.

— Komunikacja kolejowa z Ukrainą sowiecką. Począwszy od 1. listopada 1922 podjęto ruch pociągów osobowych nr. 3. i nr. 4. pomiędzy Podwołoczyskami a Wołoczyskami i Ukrainą sowiecką.

Pociągi te będą miały połączenie do pociągów pospiesznych nr. 201 i 202.

Podczas jazdy na tym szlaku wagony mają być zamknięte, zaś okien otwierać nie wolno.

Pociąg nr. 4 (Podwołoczyska odjazd 17.21, Wołoczyska przyjazd 17.41) będzie kursował w każdy czwartek i poniedziałek, pociąg nr. 3 Wołoczyska odjazd 10.10, Podwołoczyska przyjazd 10.28) w każdą środę i niedzielę.

— Komunikacja powietrzna w zimie. Ministerstwo poczty komunikuje, że ze względów atmosferycznych z dniem 14 bm. została przerwana komunikacja lotnicza na linji Warszawa—Praga—Strassburg—Paryż i Warszawa—Wiedeń—Budapeszt—Bukareszt—Konstantynopol. Komunikacja wznowiona będzie z dniem 16. lutego 1923. Komunikacja na linjach Gdańsk—Warszawa i Warszawa—Lwów oraz naodwrót odbywa się nadal regularnie.

— Małoletni bandyta. Aresztowano wczoraj 15-letniego Józefa Bratra, notowanego złodzieja, który uderzył z tyłu w głowę jakąś dziewczynkę, przechodzącą ul. Kazimierzowską, następnie wyrwał jej z ręki 4 tysiące mp. i począł uciekać. Przechodnie schwytali małoletniego przestępcę i oddali w ręce policji. Pieniądze oddano właścicielce.

— Kosztowna pomyłka. Kasjer Banku Ziemiańskiego, ul. Kopernika 4, wypłacił wczoraj przez pomyłkę, nieznanej zupełnie osobie 1,000.000 mp. Osoba ta nie miała prawa poboru tych pieniędzy.

— Pomógł mu... Józef Ledwiń, posługacz hotelu Austrja dostał polecenie od gospodarza tego hotelu przewiezienia bielizny hotelowej do pralni przy ul. Sieniawskiej. Ledwin stosując się do tego, bieliznę naładował na ręczny wózek i ciągnął go do pralni. W drodze przystąpił do niego jakiś „litościwy obywatel" i począł mu pomagać, popychając wózek z tyłu. Dopiero po wyładowaniu przekonano się, że „litościwy jegomość" wziął sobie za fatygę worek, zawierający 50 poszewek. Poszewki, wartości około 200 tysięcy mp., były znaczone literami E. H.

— Bandycki napad. Na idących w kierunku Lwowa żydów koło lasu Remenowskiego pow. Żółtańce napadło ośmiu uzbrojonych bandytów i zrabowali im pod groźbą pozbawienia życia towary i pieniądze. Po dokonaniu rabunku bandyci uciekli w lesie. Celem schwytania tej nowej bandy zarządzono obławę.

— Pechowy dzień mieli wczoraj waluciarze Jan Skurbisz, Józef Löw i Lazar Wilder, których schwytano podczas walutowych transakcji na schodach domu przy ul. Legjonów l. 29. Waluciarzom skonfiskowano 364.000 mp. i 23 dolarów am., zaś samych pozostawiono na wolnej stopie.

— Kradzież gum generalskich. Ze stojącego przed domem przy ul. Badenich l. 5 auta gen. Jędrzejewskiego skradziono gumy rezerwowe wartości półtora miljona mk.

— Znaczne kradzieże. Na szkodę Juljusza Podbereźca skradziono wczoraj z sieni przy ul. Skarbkowskiej l. 1 stojący bal sukna wartości 4 miljony mk.

Do przedpokoju Hofmanowej Marji, zam. przy ul. Głowińskiego 14 zakradł się wczoraj złodziej i skradł wiszące tam futro damskie wart. półtora miljona mk.

Z całej Polski.

— P. Józef Kotarbiński, znany literat i artysta mianowany został kierownikiem literackim warszawskich teatrów miejskich.

— Aresztowanie dyrektora banku w Krakowie. Jak donosiliśmy aresztowano w Krakowie dyrektora polskiego banku handlowo-przemysłowego Wandzla. Obecnie zawieszono w urzędowaniu drugiego dyrektora tego banku p. Szpona. Podług „Naprzodu" aresztowany dyrektor banku Wandzel odgrywał w Ameryce wielką rolę krzewiciela oświaty wśród niższych sfer tamtejszej Polonii. Założył on tam szkołę dla analfabetów i mianował się prezydentem tej szkoły z tytułem: „Prezydent Kollegium iuvenium polonorum w Filadelfii". W ten sposób zjednawszy sobie zaufanie robotników, otrzymał także od nich pewne kapitały na założenie banku. Podobno rada nadzorcza polskiego banku handlowo-przemysłowego ma zasekwestrować 200 miljonów mk. złożonych przez dyr. Wandzla w kasie tego banku.

W sprawie tej donosi warszawski „Przegląd wieczorny" „Dyrektor tego banku, przybyły z Ameryki, krakowianin, niejaki Wandzel, wynajął od ks. biskupa krakowskiego część ubikacji w pałacu za 5 miljonów marek i założył tam bank, który, zwłaszcza dzięki budzącemu takie zaufanie pomieszczeniu, cieszył się liczną klijentelą. Bank został sfinansowany przez żydów amerykańskich, którzy złożyli na niego 150.000 dolarów i wysłali z nimi Wandzla do Krakowa.

W r. 1921 przybył Wandzel z Ameryki i zaczął sprzedawać dolary. Twierdzi, że sprzedawał je po 830 marek. Tak zbył 120.000 i złożył z tego 100 miljonów marek polskich jako kapitał zakładowy banku.

Ale równocześnie kupował na własny rachunek dolary, funty i franki, wkrótce kupił sobie dobra Zakliczyn i urządził w nich wspaniałą rezydencję. Podczas okresu wyborczego był jednym z głównych menerów agitacji Chrześcijańskiej Jedności Narodowej.

Szkoda, jaką ponoszą akcjonarjusze banku wynosi setki miljonów.

— Kradzież w Powiat. Kasie chorych w Stryju. Do lokalu Powiat. Kasy chorych w Stryju włamali się onegdaj w nocy złodzieje i rozbiwszy kasę, skradli z niej półtora miljona mk.

— Budowa gmachu dla urzędu marynarki handlowej w Gdyni rozpocznie się w r. 1923. Będzie to miało dla rozwoju urzędów marynarki handlowej doniosłe znaczenie, gdyż przeniesie się on z dotychczasowej siedziby w Wejherowie nad morze, z którem działalność jego ściśle jest związana.

— Strajk włókienniczy w Łodzi trwa. W związku z trwającym tu strajkiem w przemyśle włókienniczym 15. bm. odbyło się zebranie przemysłowców i delegatów robotniczych w celu zlikwidowania strajku. Wobec nieprzejednanego stanowiska obu stron konferencja pozostała bez rezultatu. Do Łodzi wyjechał min. pracy Darowski.

Ze świata.

— Nagrody Nobla. Nagroda Nobla z fizyki, którą w r. 1921 otrzymał prof. Einstein, przyznana została w 1922 r. prof. Niels Bohr z Kopenhagi za badania nad budową atomów. Nagrodę z chemji otrzymał dr. William Astn z Cambridge za odkrycie znacznej ilości elementów nieradioaktywnych w aferze izotropów.

— Tjara papieska. Miasto Medjolan ofiarowuje papieżowi tjarę szczerozłotą, zakończoną szmaragdem, wielkości jaja, otoczone 27 szmaragdami średniej wielkości, 213 szmaragdami małymi, 327 rubinami, 79 wielki djamentami, 1000 djamentami małymi i 150 perłami.

— Ofiary trzęsienia ziemi w płdn. Ameryce. Urzędowy komunikat podaje, że ofiarą katastrofy trzęsienia ziemi padło 1800 osób zabitych i z górą 2000 ranionych. W 5 okręgach zostało zniszczonych więcej niż połowa budynków.

— Kradzież pieniędzy w Banku Rzeszy. 15. bm. z banku państwa wykradziono worek, zawierający 10 miljonów marek.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— Rada zawiadowcza Związku Obrońców Lwowa z listopada 1918 r. zwołuje 21. bm. o g. 7 wiecz. do sali Sokoła-Macierzy dor. walne zgromadzenie członków. Porządek obrad: Sprawozdanie sekretarza; wybór członków rady zawiadowczej, wydziału, komisji rewizyjnej i sądu honorowego; wnioski rady zawiadowczej i członków. Referat: Idea listopadowa w dobie obecnej (ref. dr. St. Zagórski). Wstęp za okazaniem legitymacji. W razie braku kompletu odbędzie się o godzinę później powtórnie, bez względu na komplet.

— Z Towarzystwa naukowego. Posiedzenie wydziału matematyczno-przyrodniczego odbędzie się w poniedziałek 20. bm. o g. 6 popoł. w Instytucie zoologicznym uniwersytetu (ul. św. Mikołaja 4. II. p.) z następującym porządkiem dziennym: 1) Prof. Benedykt Dybowski przedstawia pracę własną pt. „Dalszy ciąg wiadomości o zwierzętach kręgowych wschodniej Syberji" (Ryby słodkowodne i morskie). 2) Prof. Jan Hirschler przedstawia pracę p. Romana Kunzego pt. „Analiza genetyczna gatunku chrząszcza Melasoma enea". Część I.

— Raut Lechji. Na liczne zapytania wyjaśnia koło zabawowe L. S. K. Lechji, że zaproszenia na Raut jesienny w salach Kasyna oficerskiego wydaje sekretarjat klubu przy ul. Zimorowicza l. 8 (gmach Sokoła Macierzy) od godz. 7 do 9 wieczorem. Początek zabawy o godz. 10.

— Ostatni wieczór dra Radwana i dra Tho-Ramy, których senzacyjne produkcje wywołały we Lwowie tak wielkie zainteresowanie, odbędzie się w niedzielę, dnia 19. bm. o godz. 8. wieczorem w sali Kasyna i Koła lit.-art. Będzie to wieczór w zamkniętem kole zaproszonej publiczności za wstępami imiennymi, wobec czego obaj prelegenci będą mogli przedstawić szereg zupełnie nowych a niezwykle zajmujących eksperymentów, nie nadających się do pokazów publicznych, między innymi eksperymenty Yoga — sugestja myślowa. — Część dochodu przeznaczyli prelegenci na fundusz wdów i sierót po dziennikarzach polskich. Zaproszenia, względnie imienne bilety można już od dziś otrzymać w sekretarjacie Kasyna i Koła lit.-art. (ul. Akademicka).

Wiadomości telegraficzne.

Akcja antyżydowska na uniwersytetach. Niemieccy narodowi studenci uniwersytetu niemieckiego w Pradze ogłosili 15. bm. strajk, nie dopuszczając do wykładów. Miał to być protest przeciw wyborowi prof. Steinherza, żyda, na rektora. Studenci obsadzili rektorat i wysłali deputację do rektora z żądaniem, aby podał się do dymisji. Dr. Steinherz oświadczył, że nie może uczynić zadość temu życzeniu i pozostawia decyzje senatowi uniwersyteckiemu, przytem zawiesił na kilka dni wykłady.

Wczoraj na uniwersytecie bratisławskim, mieszczącym się obecnie w szkole weterynarji w Budapeszcie przyszło do wykroczeń anty-żydowskich. Słuchaczy żydowskich obito i obrzucono kamieniami w ogrodzie zakładu. (AW.).

Kredyty na budowę portu w Gdyni przyznane zostały na rok 1923 w wysokości około 2 miljardów. Pozwoli to na przeprowadzenie szeregu prac o ile nie nastąpi znaczna podwyżka cen. Roboty podjęte będą z wiosną roku przyszł. (AW).

Zgromadzenie narodowe republiki Dalekiego Wschodu zlikwidowało się i wyłoniło komitet rewolucyjny, którego delegacja przybędzie na X. zjazd sowietów. (PAT).

Akc. Bank hipoteczny.

Wczoraj przedpołudniem odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszów Banku hipotecznego pod przewodnictwem hr. Mycielskiego.

Imieniem Rady nadzorczej referował prof. dr. Till sprawę podwyższenia kapitału akcyjnego Banku hipot. z 210 miljonów do wysokości 420 miljonów marek, którą to podwyżkę uzasadniał wzmagającem się ciągle zapotrzebowaniem gotówki i zapotrzebowaniem kredytu przez kupiectwo. Powołał się zresztą na znaczną podwyżkę kapitału ze strony innych banków krajowych. Wniósł, aby upoważniono Dyrekcję i Radę nadzorczą, aby w czasie jaki uzna za właściwy i w sposób celowy przeprowadziła tę podwyżkę i emisję nowych akcji.

Dr. Parnas popierając wniosek powyższy domagał się tego, aby akcjonarjuszom Banku hipot. przyznano pełne prawo poboru nowych akcji i nie dopuszczano do tego, ażeby nieakcjonarjusze i konsorcja wzbogacali się majątkiem akcjonarjuszy w razie nieprzyznania tym ostatnim pełnego prawa poboru. Majątek ten Banku hipot. jest bardzo znaczny. Sama kolej Janowska przedstawia większą wartość niż cały kapitał akcyjny, a poza tem posiada Bank hipot. własne gmachy we Lwowie, Krakowie, Tarnopolu, Podwołoczyskach, Stanisławowie, Czerniowcach, a w Warszawie domy składowe.

Dr. Roiński poparł wywody powyższe i domagał się, aby zarząd Banku hipot. dbał o to, żeby nowe akcje objęte zostały przez kapitał krajowy. Prosił o wyjaśnienie, czy prawdziwe są pogłoski, że Bank hipot. zamierza oddać część nowych akcji w ręce obce, kapitałowi zagranicznemu? Podwyżka o 250 miljonów jest w obecnych czasach stosunkowo mała, spodziewać się należy, że w kraju znajdzie się łatwo suma potrzebna do pokrycia całej emisji.

Dr. Strzemieński przyłączył się do opinji poprzednich mowców, poczem dyrektor dr. Boziewicz oświadczył imieniem Dyrekcji, że wyrażone życzenia podziela w zupełności i że Dyrekcja postanowiła przyznać przy nowej emisji dotychczasowym akcjonarjuszom zupełne prawo poboru, czyli że na jedną starą akcję przypadnie jedna nowa akcja. Jedyny wypadek przyznania konsorcjum pewnej części akcji Banku hipot. przy nowej emisji zdarzył się przed 2 laty przy zawarciu układu Banku hipot. z Warszawskim Bankiem dyskontowym i austr. zakładem dla handlu i przemysłu (Creditanstalt), którym przyznano przy emisji ósmą część kapitału. To był jedyny wypadek, w którym Bank hipot. był zniewolony odstąpić od zasady przyznania własnym akcjonarjuszom prawa pełnego poboru.

Przemówienie swoje zakończył dyr. p. Boziewicz apelem do wszystkich akcjonarjuszy, aby w całej pełni korzystali z prawa poboru.

Członek Rady nadz. dr. Löwenstein oświadczył, że nie uważałby za zdrożne dopuszczenie kapitału obcego do korzystania z nowej emisji akcji Banku hipot. Należy nie dopuszczać do tego, aby w obce ręce dostał się nasz majątek narodowy, jak kopalnie nafty, węgla etc., co innego jednak, gdy instytucja nie ma dostatecznych funduszów, a chcąc powiększyć kapitał ujarzmia obcy kapitał w tym celu, aby nam służył — tego nie uważa za zdrożne, chodzi tylko o to, abyśmy my rządzili w tych instytucjach i aby obcy kapitał służył naszym celom. Powołał się na inne instytucje bankowe, które w taki sposób korzystały z kapitału wiedeńskiego i czeskiego i nikt im z tego tytułu nie mógł robić zarzutów. Kapitałowi zagranicznemu nie można zamknąć granic, my jednak tym kapitałem powinniśmy rządzić — nie wysprzedawać majątków narodowych, a natomiast zaprządz kapitał obcy do tego, aby służył naszym interesom. Zakończył tem, że podług statutu należy się akcjonarjuszom pełne prawo poboru nowych akcji, z którego to prawa skorzystać powinni.

Następnie uchwalono w myśl wniosku Rady nadzorczej podwyższenie kapitału akcyjnego Banku hipot. do wysokości 420 miljonów mk. i odpowiednią zmianę statutu.

Ponadto uchwalono zmianę § 56 i § 68 statutu, które odtąd brzmieć będą w sposób następujący:

„Każdy akcjonarjusz ma prawo do tylu głosów, ile razy reprezentuje po 10 akcji. Żaden jednak akcjonarjusz, bez względu czy we własnem imieniu, czy jako pełnomocnik głosuje i żaden pełnomocnik jednego lub więcej akcjonarjuszy, nie może mieć więcej głosów, niż przypada na jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego".

„Wypłata dywidendy i superdywidendy odbywa się w ciągu jednego miesiąca po uchwale Walnego Zgromadzenia".

Na krawędzi dnia.

PODLOTEK.

Jesteśmy krajem szarmantów i podwikowych rycerzy. Skutkiem tego istoty mające być kobietami zbyt wcześnie korzystają z praw, przysługujących właściwej kobiecie.

W tramwaju siada 12-letnia piękność i zajmuje bezpretensjonalnie siedzące miejsce, wyprzedzając jakiegoś staruszka, który nie zdołał się dostać do oswobodzonego miejsca. Podlotek siedzi uparcie, mimo, iż widzi jak pasażerowie i konduktor zmuszeni są potrącać staruszka.

Wprawdzie trudno określić, gdzie się kończy szarmancja względem kobiet, a zaczyna prawdziwej grzeczności oparta kultura, ale w każdym razie każdy przyznać musi, że osoby młodsze, bez względu na płeć, powinny zawsze ustępować miejsca starszym, a zatem i 12-letni podlotek powinien wstać i poprosić starca, by usiadł. Może zresztą zakłady naukowe i rodzice pouczą swoje „aniołki" o tych niezbędnych prawach kultury.

K.

Z Rady miejskiej.

Zamykanie sklepów. — Podwyższenie biletów tramwajowych, oraz światła elektrycznego i gazowego.

Na wczorajszem posiedzeniu, któremu z powodu wyjazdu prez. Neumana do Warszawy przewodniczyli kolejno wiceprezydenci Obtrek i dr. Chlamtacz, uregulowano ostatecznie kwestję otwierania i zamykania sklepów i nałożono nowe ciężary na mieszkańców miasta w postaci podwyżki światła elektryczn. i gazowego, oraz biletów tramwajowych.

Przed porządkiem dziennym przyjęto wniosek komisji matki w sprawie wyboru delegata i zastępców do stałej komisi Dow. okręgu korpusnego we Lwowie dla celów reklamacyjnych i pobo-

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 16. listopada.

+ **Stan finansowy Czech.** Z końcem października podniosła się o 579.5 miljonów i osiągła 10.139 miljonów. Rezerwy w dewizach i wekslach na zagranicę podniosły się o 4.5 miljonów osiągając 1692.5 miljonów. Skarb metalowy wynosił 812.5 miljonów, rezerwa papierowa 165 miljonów.

Giełda.

+ **Giełda pieniężna.** Na targu papierów dywidendowych po kilkudniowej haussie, silne osłabienie. Chodorów spadł początkowo do 17.500 pod koniec nieco mocniejszy 18.500, Ćmielów pod koniec 10.000, Nafta 4600. Kurs Oikosów wahał się między 15.500 a 18.000. Zieleniewski 16.000. Karpalit 4.500. W Parowozach ruch bardzo ożywiony, przejściowy kurs 5700. Pod koniec tylko 5500. Z akcji bankowych kupowano Bank hipot. po 1200. Akc. Banku Zwiazk. po 1000, Pow. Kredytowego po 450. Waluty słabsze, obroty nieznaczne. Praga pod koniec 505. Berlin 2.17 i pół, Wiedeń 22,75, Zurych 2900. Tendencja na ogół chwiejno zniżkowa. Usposobienie niezwykle ożywione.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	16 listop.	B) Akc. przem.	16 listop.
Akc. Związk.	T 1000	Gafota ex	T 4000
Dyskont Lw.	——	Górka	30000
Handl. Pozn.	3200	Oikos	T 18000
Hipot. akc.	T 1100	Parowozy	T 5500
Hipot. zemel	420	Patria	5600
Małopolski	1600	Pezet	T 3500
Powszechny	T 450	Pocisk	2800
Przemysłowy	T 1300	Pol. Glob	650
Ziemski kred.	930	Pol. Nafta	T 4800
		Pol. Tow. Bud.	1600
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H.	T 2200
Brow. Lwow.	T 23000	Ruszawa	18000
Chodorów	T 18 00	Siersza el.	T 2100
Karpalit	4600	Gór. Siersza	18000
Ćmielów	T 10700	Tepege	19000
Portland z S.	—	Zieleniewski	T 16000
Galicja	70000	Żegluga pol.	350

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 261	Lwów — dnia 16 listopada 1922 Gotówka	Lwów — dnia 16 listopada 1922 Dewizy	Warszawa dnia 16 listopada (Dewizy)	Kraków dnia 16 XI. (Dewizy)	Zurych dnia 16 XI. (Dewizy)	Berlin dnia 16 XI. (Dewizy)
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0.03½	47.00
1 funt ang.	70250—71250	70750—71750	71200—71900	71500—72000	24.81	33-84.00
100 frs franc.	100000—105000	101500—106500	105200—106200	9500—10000	36.35	50193.00
100 fr. szwaj.	275000—295000	280000—300000	292900—296000	29000—30000	100.00	18850.00
100 frc. belg.	90000—95000	91000—96000	99000—99500	8710—9200	32.60	16600.00
100 K czesk.	47500—51500	48000—52000	51200—51200	5000—5150	17.35	236.00
100 K węg.	600—700	650—750	——	550—640	—21	3.61
100 K austr.	21—23	21—23	21·00—22·00	00·20—00·23	—.0072	9.83
100 M niem.	230—250	190—240	202—215	2·00—2·50	0 07¼	100.—
1 Dolar am.	15000—16000	15000—16000	15795—16000	15000—16000	545¾	7543.82
100 Lir wł.	65700—75000	70000—77500	74700—76000	7000—7500	24.9	345.00
100 Lei rum.	9000—10000	9500—10500	——	4600	3.50	228.20
100 guld. hol.	590000—630000	590000—630000	6325—6335	6300—	213 75	2987.00
100 K norw.	P 45000—50000	P 46000—51000	—·—	—	101.70	1398.8
100 K duńs.	82000—86000	P 80000—85000	—·—	—	110.50	1528.00
100 K szw.	P 70000—72500	P 70000—75000	—·—	—	145.75	2005.0

UWAGA: „P" oznacza kursa poprzednie, ostatni notowane

rowych. Delegatem wybrany r. Wład. Murzyński, zastępcami radni: Marecki, Andrzejowski, Elster, Höflinger, Eliasz dr. Poratyński i Souper.

R. dr. Lowenherz poruszył piekącą sprawę mieszkaniową i przedłożył nagły wniosek tej treści:

Rada m. Lwowa uznając naglącą potrzebę natychmiastowego wprowadzenia w życie ustawy z 26. września 1922 w przedmiocie rozbudowy miast, uprasza rząd o niezwłoczne wydanie rozporządzenia wykonawczego, dalej uchwala Rada wybór komitetu rozbudowy miasta Lwowa i uprasza komisję-matkę, aby na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej przedłożyła wnioski w sprawie składu tego komitetu.

Po przemówieniu r. Biernackiego, Thuliego i dr. Ruckera, którzy gorąco popierali wnioski, nagłość i wniosek przyjęto.

Przyjęto następnie szereg spraw w drugiej uchwale, rozważanych już na poprzedniem posiedzeniu, poczem r. Włodzimirski referował sprawę **zamykania sklepów**. Wyłoniła się dłuższa dyskusja i zgłoszono poprawki. Przemawiali r. dr. Sokal, Ghaies, Hauswald, Bol. Lewicki, wicepr. dr. Schleicher, Maksymowicz, Sudhof.

Uchwalono: Sklepy spożywcze, sklepy z wędlinami i mięsem mają być otwierane o g. wpół do 8. rano do g. 12.30 w południe i od g. 2 do 7 wieczór przez cały rok.

Wszystkie sklepy kolonjalne, galanteryjne itp. mają być otwierane od 1. września do 31. marca od godz. 9 rano do 7 wieczór, od 1. kwietnia do 31. sierpnia o g. 8 rano do 6 wieczór.

Fryzjernie mają być otwierane przez cały rok od g. wpół do 8 rano do 12.30 w południe, od g. 2 do 7 wieczór.

Po referacie r. **Felsztyna** uchwalono podwyższyć wszystkie bilety i karty miesięczne tramwajowe o 50 proc. już od piątku rana, oraz opłatę za światło elektryczne również o 50% z odczytem zegarów w listopadzie.

R. **Wixel** przedstawił wnioski o podwyższenie gazu w następujący sposób: Gaz dla oświetlenia i opału z 260 na 300 mp. za m. kub., dla motorów z 200 na 260 mp. za m. kub., czynsz dzierżawny za gazomierze podwyższono od 3 do 5 płomieni z 75 na 100 mp., od 10 do 20 płomieni ze 150 na 200 mp., od 30 do 200 płomieni ze 180 na 250 mp. miesięcznie.

Na wniosek ref. r. **Sudhofa** uchwalono Tow. ochrony chłopców im. św. Antoniego subwencję 300.000 mp. na r. 1922 i 1923, a po referacie r. **Zawojskiego** subwencję dla Tow. bratniej pomocy słuchaczy Uniw. im. Jana Kazimierza we Lwowie 300.000 mp. — Kilku drobnemi uchwałami zakończono posiedzenie.

Z WCZORAJ.

WÓDZ CARSKI O OSTATNIEJ WOJNIE CARSKIEJ

(s) Gen. Wasyl Hurko, syn osławionego warszawskiego gen.-gubernatora, wydał swe pamiętniki. W Niemczech, we Francji, Anglji — wprost wszyscy dziś wydają pamiętniki — z Rosji jest to bodaj pierwszy pamiętnik generała i to nie lada generała: Hurko od roku 1914 do 1917 przeszedł szybko szczeble karjery wojskowej — zaczął jako dowódca dywizji jazdy, skończył jako szef sztabu gen. Ile widział, ile potrafi relacjonować: jak to ślepy zupełnie traf sprowadził pogrom gen Rennenkampfa nad jez Mazurskiem (sierpień 1914) i jak przedziwna Temida wojenna sprawiła, że 2 korpusy niemieckie, które oskrzydliły Rosjan, opuściły przedwcześnie front francuski dla rosyjskiego i spowodowały klęskę nad Marną, która przypieczętowała panowanie Wilhelma II. Opowiada Hurko, ile wojsk pognał „katjuszka" na polskie pobojowiska: dziesięć miljonów, a mimo to korpus oblężniczy Przemyśla był znacznie słabszy od zamkniętej armji gen. Kusmanka; a mimo to po zwycięstwie pod Łuckiem (czerwiec 1916) gen Brussiłow nie miał dostatecznego skupienia sił w głąb, nie miał rezerw i zmarnował swe zwycięstwo. Pisze o polityku jącej ugodowo carycy, podobnej w tem do — Zyty i chwali własną politykę, tak żywo przypominającą generalską politykę Ludendorffów i Hoetzendorffów. Wreszcie szuka przyczyn, dla czego największa armja świata rozleciała się po nienajdotkliwszych klęskach jak plewy: oto 90 proc. żołnierza carskiego stanowili chłopi. Tuż przed wojną zaczęto reformę rolną: przetworzenie „mion" na spółczesną formę gospodarki indywidualnej, chłop więc od początku czekał na moment, żeby wrócić do chaty i osobiście przypilnować rozdziału gruntów.

A przez całe opowiadanie przewija się charakterystyka Mikołaja II, bezmyślnego, czczego, jak — idea Rosji.

LISTY Z KRAJU.

NAUCZYCIELSTWO JESZCZE NIE DOSTAŁO ZALICZKI.

(Korespondencja „Kurjera Lwow.")

Zaleszczyki.

Nauczycielstwo powiatu zaleszczyckiego ze spokojem olimpijskim czeka od 6 tygodni na wyasygnowanie mu przez Izbę skarbową 2-miesięcznej zaliczki poborowej.

Wszystkie dekasterje urzędnicze, a więc i nauczycielstwo w innych powiatach otrzymało zaliczkę jeszcze w początkach października. Od tego czasu cena artykułów spożywczych i odzieżowych podskoczyła o 80, 100 i 150 proc., wobec czego zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy ewentualne wyasygnowanie tutejszemu nauczycielstwu zaliczki za miesiąc wrzesień i październik przyniesie mu jakąś ulgę aprowizacyjną i życiową.

Dla władzy, mającej dobro swych podwładnych na sercu, powinna być w obecnych czasach potęgującej się drożyzny zasada: „Bis dat, qui cito dat" — aktualną i świętą.

Widocznie odnośny funkcjonarjusz skarbowy uważa powiat zaleszczycki, bliski granicy bolszewickiej, za eldorado, gdzie drożyzna nie istnieje i gdzie każdy opływa w dostatki i rozkosze. A że tak nie jest, byłoby wskazanem, by Izba skarbowa raczyła ostatecznie wyasygnować dla nauczycielstwa powiatu zaleszczyckiego wspomnianą zaliczkę i tegoż dolę bodaj iluzorycznie poprawić.

B. Sz.

SEMINARZYŚCI UKRAIŃSCY BANDYTAMI.

(Korespondencja „Kurjera Lwow.")

Mizuń stary, w listopadzie.

W gminie Paryków, pow. Dolina, kandydował wójt Ilko Matijczen, jako ukrainiec na posła do Sejmu, pomimo, że wiedział jakie niebezpieczeństwo ze strony tajnej ukr. organizacji jemu grozi. W dzień przed wyborami, tj. między godz. 7—8 wieczór, był u siebie w mieszkaniu, gdy w tem jakiś nieznany sprawca strzelił z rewolweru przez okno do wójta, raniąc go w brzuch.

O wypadku został natychmiast powiadomiony komendant P. P. Adolf Czaczka w Mizuniu starym, który w asystencji p. Rudolfa Baraka rozpoczął energicznie śledztwo i odniósł nadspodziewanie pomyślny wynik, ponieważ już następnego dnia aresztował sprawcę w osobie Hrynia Jancura, ucznia III. roku seminarjum naucz. w Dolinie, który oddając rewolwer przyznał się do czynu i wymienił spólników swoich kolegów, uczniów Iwana Jarosiewicza i Juzka Kobryna z Doliny, którzy również uzbrojeni w rewolwery przy napadzie na wójta mu towarzyszyli. Ci ostatni wydali dalszych dwóch członków bojówki, a to Wasyla Hutaka i Wasyla Supruna z Pacykowa, którzy w porozumieniu ze sprawcami opisanego czynu działali. Wszyscy aresztowani przy śledztwie podali, że należą do tajnej organizacji i działali jako zaprzysiężeni na rozkaz swoich kierowników, jakimi są profesorowie gimnazjum ukr. i seminarjum naucz. w Dolinie.

Banda ta, która została dzięki komendantowi P. P. P. Adolfowi Czaczce oddana pod klucz, grasowała w tut. okolicy już od 3 miesięcy, podpalając pocztę w Wygodzie i zarząd lasów państw. w Mizuniu starym, podcinając słupy telegr. i druty. Komendant P. P. P. Adolf Czaczka w Mizuniu starym aresztowaniem powyższej bandy zabezpieczył na przyszłość spokój w tut. okolicy, za co ludność bez różnicy na narodowość jest mu wdzięczna.

—oo—

ZAPISKI.

Statystyka pracy. Ukazał się Nr. 7—8 „Statystyki Pracy" miesięcznika wydawanego przez główny Urząd statystyczny pod redakcją Edwarda Lipińskiego. Zeszyt zawiera artykuł o wpływie związków zawodowych na przejmowanie i wydalanie robotników w Polsce, opracowany na podstawie umów zbiorowych. Szereg zestawień i tablic opisuje położenie przemysłu oraz rynku pracy w Polsce. Poraz pierwszy umieszczono tablice o bezrobociu w głównych państwach świata. Wskazówki cen hurtowych ilustrują spadek siły nabywczej marki polskiej w różnych okresach czasu. Omawia się wzrost cen hurtowych i detalicznych w zestawieniu z kursem dolara. Opisuje tempo wzrostu cen w Polsce i Niemczech. Interesujące tablice wykazują rozliczność między zewnętrzną i wewnętrzną siłą nabywczą marki polskiej. Specjalny dział opatrzony licznemi tablicami traktuje o wzroście drożyzny oraz kosztów utrzymania zarówno w kraju, jak i zagranicą. Liczne wyjątki z umów zbiorowych stanowią ciekawy dokument rozwoju stosunków pracy. Bogaty jest dział płac i zarobków w porównaniu z kosztami utrzymania. Zeszyt kończy zestawienie ruchu strajkowego w Polsce.

OGŁOSZENIA.

Z Drukarni Polskiej pod zarządem Zygmunta Kiełbusiewicza we Lwowie, ul. Chorążczyzny 31. Redaktor odpowiedzialny: Tadeusz Stroiński